

FARSKÝ LIST

14. apríl – 20. apríl - 27. apríl 2024, číslo 594
Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301
Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Čo môže byť ľahšie a prirodzenejšie, než...

... než proste iba byť synom Boha, byť Božím dieťaťom?

Dokáže to každé dieťa, každé malé dieťa! Možno aj preto Ježiš povedal, že "ak sa neobrátime a nebudete ako deti, nevojдете do nebeského kráľovstva." (Mt 18, 3). Lebo dospel veci zbytočne komplikujú a nevedia byť ako deti. A potom byť deťmi je pre nich neskutočne ťažké. Dieťa sa svojho otca nebojí, nie dobrého otca - a Boh práve takým je. Dieťa sa úplne samozrejme na svojho otca spolieha, nie je na tom nič ťažké, robí to prirodzene. Dieťa sa od svojho otca učí. Vie, že je dieťa a nič nevie, a vie, že otec je múdry, stačí ho počúvať a napodobňovať. Dieťa sa hrá a nerieši seba. Načo aj? Má predsa otca...! Dieťa sa chváli svojim otcom. Nie sebou, veď je ešte len dieťa, ale svojim otcom. Obdivuje ho. Proste je dieťaťom, s takou prostotou a ľahkosťou, akú si len viete predstaviť. A práve tak ľahké a prosté je naozaj kresťanom byť. Žijeme niečo prosté, radostné, pretože je to slobodné a prosté strachu, prosté bičov a naháňáčov tohto sveta za vecami tohto sveta v neustálom zápase a porovnávaní sa jeden s druhým, v neustálom strachu a ustarostenosti od seba.

Vskutku je to život o ktorom hovorí Ježiš, "pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhrmažďujú, a váš nebeský Otec ich živí" (Mt 6, 26). Ťažké to je len vtedy, ak sme nejakou formou dospelákov, nejaká forma tínedžerov, ktorí chcú byť za každú cenu akože dospelí a do svojim otcom neustále zápasia. Potom hej, potom kresťanstvo je ťažké a neznesiteľné. Preto musíme v túto novú identitu uveriť. Toto je podstata kresťanskej viery: "Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme" (1 Jn 3, 1). Stále narážame na to isté, na zákon identity, že totiž kresťanstvo nie je Zákon, veď Kristus "zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, ktorý bol svojimi nariadeniami proti nám a prekážal nám" (Ef

2, 15; Kol 2, 14), pretože nemenil identitu, len prikazoval starému človekovi žiť po novom, hriešnemu byť svätým, pozemskému nebeským. "Ale teraz sme oslobodení od zákona, lebo sme zomreli tomu, čo nás držalo v zajatí, aby sme tak slúžili po novom, v Duchu, a nie po starom, podľa litery" (Rim 7, 6). Kresťanstvo sa nedá praktizovať, nedá sa dodržiavať, dá sa kresťanom - čiže synom, dcérou Boha, bohom na obraz a podobu Boha - iba byť. Je to identita, nie zákon. Alebo tým si, alebo tým nie si. Alebo si svetský, telesný, živočíšny človeka, ktorý sa v niečom snaží chovať, správať, tváriť ako syn Boha, a to je pokrytectvo, pred ktorým Ježiš varuje. Alebo si nebeský človek, syn Boha, ktorý už len nakrátko prebýva na zemi a uprostred sveta žije nebeský život a koná Božie veci. Jedno z tých dvoch!

To prvé je ťažké, v konečnom dôsledku nemožné a do Života to nevedie, veď sami a slobodne sa rozhodujeme ostať vo svete, predsieni to Pekla.

To druhé vedie do Života a je to vo svojej podstate ľahké a príjemné a krásne, dokonca aj keď čelíme nenávisti a prenasledovaniu zo strany sveta. Tak o tom hovorí Ježiš: "Podďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vám dám odpočinúť. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa...

Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké." (Mt 11, 28.30). A inde o tejto identite Písmo píše, že "jeho prikázania nie sú ťažké. Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1 Jn 5, 3-4).

Vnútna kontemplatívna modlitba mlčania je tu, aby ti vyvetrala hlavu od všetkých možných konštruktov a ilúzií, aby si mohol uvidieť Skutočnosť, ktorou je tvoje Božie synovstvo, ako vraví aj Písmo: "videl i uveril" (Jn 20,)

Svätosť je...

...spoločné dielo Boha a človeka. Svätosť nemá zmysel vo svete, len ak chceme žiť v Kráľovstve nášho Otca v Nebi – a to si nemôžeme dať, musí nám to byť

dané. Svätosť vo svojej plnosti znamená byť v Bohu zbožštený, a aj to je niečo, čo si nemôžeme dať sami, môže nám to byť iba dané. Ale súčasne platí, že v oblastiach rozumu a vôle sa my sami musíme rozhodnúť a potom nielen rozhodnúť, ale si aj navyknuť myslieť, byť, žiť a konať ako Boh, náš Otec. A to znamená aj úplne sa oslobodiť od sveta a závislosti na ňom a túžob po ňom, aby sme bez prekážok a obmedzení mohli takýto byť. Ako hovorí sv. Maxim Vyznávač v 7. storočí, „láska je taká dispozícia mysle, ktorá ničomu nedáva prednosť pred poznaním Boha. Ale tento stav lásky nikdy nemôže dosiahnuť ten, kto je duchom pripútaný k nejakým pozemským veciam. Kto sa naozaj a z duše rozlúči s vecami sveta a celý bez pretvácky sa vloží do služby lásky k blížnemu, rýchlo sa zbaví všetkých vášní a chýb a stane sa účastníkom Božej lásky a Božieho poznania. Kto v sebe už dosiahol Božiu lásku, neunaví sa a neochabne v nasledovaní svojho Pána, Boha, podľa svätého Jeremiáša, ale každú námahu, potupu a krivdu znáša vyrovnané a vôbec nikomu neželá zlo.“ Svetskému človekovi, ktorý je zvyknutý na väzenie sveta a ktorý svoje spútanosti a otroctvo považuje za život a jeho užívanie si, by tieto slová zneli hrozne. Ale my už sme spoznali, o koľko je Boh a život s ním lepší, než toto väzenie. „Boh veľmi prevyšuje to, čo sám ako pôvodca stvoril. Preto kto opúšťa Boha, hoci je nesporne najlepší, a oddáva sa horšiemu, ukazuje, že si Boha váži menej ako to, čo on ako pôvodca stvoril,“ vysvetľuje sv. Maxim, a my tomu už rozumieme. Aby sme túto slobodu dosiahli a v nej dosiahli aj plnosť Večného Života, musíme aj sami priložiť ruky k dielu nášho oslobodenia, ako nabáda aj Apoštol: „Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života!“ (1 Tim 6, 12). To znamená aj rozumne a správne využívať primerané nástroje, ktoré za týmto účelom máme, ako pochopil aj Daniel keď z nich spomína konkrétne pokánie a ľútosť, modlitbu a pôst. Koncil v dokumente *Lumen gentium* tiež v krátkosti vyratúva,

ktoré a aké nástroje nám Boh v Cirkvi na dosiahnutie svätosti a dokonalosti daroval.

• „počúvať Božie slovo“ – pretože „Cirkev vždy mala v úcte Božie Písmo tak, ako samo Pánovo telo. Ved' v posvätných knihách Otec, ktorý je na nebesiach, ide s veľkou láskou v ústrety svojim deťom a prihovára sa im. A v Božom slove je taká sila a účinnosť, že ono je pre Cirkev oporou a životnou silou a pre deti Cirkvi posilou vo viere, pokrmom duše, čistým a nevysychajúcim prameňom duchovného života. Preto obzvlášť o Svätom písme platí: „živé a účinné je Božie slovo“ (porov. Hebr 4, 12), „ono má moc budovať a dať dedičstvo medzi všetkými posvätenými“ (Sk 20, 32; porov. 1 Sol 2, 13).“ (DV 21), hovorí iný dokument Koncilu, *Dei verbum*. Tradične sa denne venujeme Písmu Svätému v skriptúre, 10 až 15 minútach prostého čítania Písma na pokračovanie denne, a potom hlbšie, už vždy len jednej jeho krátkej časti, v rozjímaní, napríklad na spôsob *lectio divina*.

• „pomocou Božej milosti uskutočňovať Božiu vôľu“ – to je dôležitá poznámka! Pretože úplne sa zladit' s Bohom, je Jeho vôľou, čiže myslením a konaním, je nielen cieľ. Je to aj nástroj a prostriedok nášho rastu. Ved' čím viac sme takto s Bohom zladení, tým hlbšie s Ním žijeme, tým viac sme v ňom a On v nás. A to znamená, že Ho aj stále viac spoznávame, takto priamo, bezprostredne, tým, že spoločne s Ním žijeme. Alebo inak, ako sa najlepšie naučiť žiť s bohom, než tak, že žijeme s Bohom? A ako najlepšie Boha poznávať, než s Ním takto spoločne žiť a konať? A začiatkom toho je práve Písmo sväté. „Tolle et lege,“ vezmi a čítaj, touto vetou, ktorú sv. Augustín, vtedy ešte neveriaci pohan, počul zaznieť, sa začala cesta jeho obrátenia a svätosti. Ak túžime Boha poznať a žiť s Ním, potom vziať Písmo, začať ho čítať a uskutočňovať, čo v ňom počujeme Boha hovoriť, je overený začiatok tejto cesty!

• „často pristupovať k sviatostiam, najmä k svätému prijímaniu, a zúčastňovať sa na posvätných úkonoch“ – pretože v nich nás posväcuje (čiže zbožštuje) a premieňa Duch Svätý. A zase to súvisí s predchádzajúcim, veď premeniť nás môže len natolko, nakoľko premenení byť túžime! A premenení túžime byť len natolko, nakoľko skutočne dychtivo študujeme učebnicu a návod tejto premeny, Písmo Sväté a nakoľko sa aj sami podľa neho meníme tým, že to, čo čítame, aj konáme.

• „vytrvalo sa venovať modlitbe“ – ktorá je rozhovorom s Bohom. Bez toho, aby sa nám Boh vo sviatostiach daroval, nemali by sme sa s kým rozprávať. Ale zase bez toho, aby sme si modlitbe, obzvlášť rozjímavkej a potom vnútornej a kontemplatívnej na takéto spoločenstvo s Bohom navykali, by sme nedokázali efektívne prijímať milosť spoločenstva s Bohom, ktorú vo sviatostiach dostávame.

• „... sebazapieraniu...“ – čiže askéze, ktorá je prácou na presne tej slobode, o ktorej sme počuli hovoriť sv. Maxima. Cieľom askézy nie je len nejaký sebazápor, ale skutočná sloboda, kedy sa

oslobodzujeme od každej pozemskej túžby a závislosti, aby sme tak stále viac a nakoniec úplne mohli patriť Bohu, a Boh nám a naplniť nás Sebou! Askéza je nevyhnutná a neoddeliteľná súčasť našej cesty k spáse, ako hovorí aj Apoštol: „Krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.“ (1 Kor 9, 27).

• „... aktívnej službe bratom...“ – pretože všetko toto smeruje k tomu, čo nám prikázal Ježiš: „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci.“ (Jn 13, 34-35). Ak by sa naše úsilie takto neprejavovalo, potom to, čo žijeme, nie je kresťanstvo, bár sa naň aj podobá. Lebo, „kto nemiluje, ostáva v smrti.“ (1 Jn 3, 14).

• „... a cvičeniu sa vo všetkých čnostiach“ – čiže v návykoch úplne samozrejme a automaticky takto ako syn, dcéra Boha myslieť, reagovať, konať, milovať nielen vrúcne, ale aj rozumne, aby to iným prinášalo prospech

	Čičava	Komárany	Merník
Po 14.4.	Svätý a veľký pondelok Svätý Martin Vyznávač, rímsky pápež		
			18.00 L.V.P.D
Ut 15.4.	Svätý a veľký utorok Svätí apoštoli Aristarch, Prudent a Trofim		
St 16.4.	Svätá a veľká streda Sväté mučenice a panny Agapa, Irena a Chionia		Zdržanlivosť od mäsa
	17.15 spoveď 18.00 L.V.P.D + Peter (r.Ščepaniková)		
Št 17.4.	Svätý a veľký štvrtok Prepodobní otcovia Simeon z Perzie a Akkakios		
	18.30 Strasti - utierenie veľkého piatku	17.00 Strasti - utierenie veľkého piatku (o.Martin Simko)	16.00 Veľká večierne s liturgiou Bazila Veľkého

Pi 18.4.	Svätý a veľký piatok Príkázaný sviatok		Prísny pôst – zdržanlivosť od mäsa, mlieka, vajec s pôstom Zbierka na Boží hrob
	9.00 Krížova cesta obcou 16.30 Veľká večiereň s uložením plaščenice do hrobu	15.00 Veľká večiereň s uložením plaščenice do hrobu (o.Martin Simko)	14.30 Kráľovské hodinky a uloženie plaščenice do hrobu
So 19.4.	Svätá a veľká sobota		
	17.00 Veľká večiereň s liturgiou Bazila Veľkého		
Ne 20.4.	Svätá a veľká nedeľa Paschy – Svetlé Kristovo vzkriesenie		
	6.00 Utierenie vzkriesenia 7.00 Liturgia *ZBP Danka Kochanová Požehnanie jedál	5.30 Vzkriesenie 6.00 Liturgia *ZBP Kamil Boháč Požehnanie jedál (o.Martin Simko)	9.15 Vzkriesenie s liturgiou *za farnosť a požehnanie jedál
Po 21.4.	Svetlý pondelok		Príkázaný sviatok Myrovanie Sprievod okolo chrámu
	9.15 *ZBP Jozef Ragančík	11.00 *ZBP Kamil Boháč	7.30 *za farnosť
Ut 22.4.	Svetlý utorok		Odporúčaný sviatok
	18.00 +Jozef, Alžbeta, Andrej (r.Begalová)		
St 23.4.	Svetlá streda; Svätý a slávny veľkomučeník, triumfátor a divotvorca Juraj		Odporúčaný sviatok
	16.30 *ZBP Michal, Iveta (r.Janočková)	18.00	
Št 24.4.	Svetlý štvrtok		
	18.00 +Jozef (r.Tkáčová)		
Pi 25.4.	Svetlý piatok		Voľnica
	18.00 +Ján (r.Švarná)		
So 26.4.	Svetlá sobota		
Ne 27.4.	Druhá nedeľa po Pasche – o Tomášovi		
	9.15 *ZBP Anna, Patrik (r.Tkáčová)	7.30 *ZBP Michal (r.Čandíková)	11.00 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.

V piatok a v sobotu bude možnosť adorácie pri hrobe. Bude potrebné sa zapísať do pripraveného zoznamu.